

Kryteria oceny pracy pisemnej przypadku z prawa publicznego

Ad 1.

Wniosek o odrzucenie skargi Prokuratora Rejonowego w K. motywowany przez pełnomocnika Jana K. brakiem uprzedniego odwołania się skarżącego jest nietrafny. Z mocy art. 52 § 1 p.p.s.a. skargę można wnieść po wyczerpaniu środków zaskarżenia, jeżeli służyły one skarżącemu w postępowaniu przed organem właściwym w sprawie, chyba że skargę wnosi prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich lub Rzecznik Praw Dziecka. Nie jest także trafny wniosek o odrzucenie skargi prokuratora motywowany postępowaniem ze skargi Spółdzielni Mieszkaniowej „Jedność” w K. zakończonym prawomocnym postanowieniem WSA w O. o jego umorzeniu wobec cofnięcia skargi. Inny był przedmiot tego postępowania, niż przedmiot skargi prokuratora. Cofnięcie skargi wiązało sąd wojewódzki (art. 60 p.p.s.a.). Nie jest także zasadny wniosek o zawieszenie postępowania sądowego, motywowany toczącym się postępowaniem ze sprzeciwu prokuratora. Tylko w razie wniesienia skargi do sądu po wszczęciu postępowania administracyjnego w celu zmiany, uchylecia, stwierdzenia nieważności aktu lub wznowienia postępowania, postępowanie sądowe podlega zawieszeniu (art. 56 p.p.s.a.). W tej sprawie najpierw prokurator wniósł skargę, a następnie skierował sprzeciw.

(0-10 pkt)

Ad 2.

Wykonując drugie z poleceń rozwiązujący winien wykazać się znajomością konstrukcji z art. 189 k.p.a., z której wynika, że prokurator, który wniósł skargę na decyzję organu administracji publicznej do sądu administracyjnego, nie może z tych samych przyczyn wnieść sprzeciwu. Skoro Prokurator Rejonowy w K. wniósł skargę do WSA w K., to następnie z tych samych przyczyn nie mógł wnieść sprzeciwu wobec tej samej decyzji – zezwolenia udzielonego Janowi K. W tej sytuacji SKO w O. powołując się na przepis art. 61a § 1 k.p.a. postanowieniem powinno odmówić wszczęcia postępowania. Przepis ten stanowi, że „Gdy żądanie, o którym mowa w art. 61, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania”.

(0-8 pkt)

Ad 3.

Art. 61a § 2 k.p.a. stanowi, że „Na postanowienie, o którym mowa w § 1 służy zażalenie”. Ponieważ jednak do zażaleń mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące odwołań od decyzji (art. 144 k.p.a.), a Kolegium, w stosunku do którego nie ma organu wyższego stopnia, wydawałoby postanowienie jako organ I instancji, to powinno pouczyć, że służy na nie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy.

(0-5 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- prawidłowość odpowiedzi,
- poprawność wskazanej podstawy prawnej,
- zasadność i sposób argumentacji,
- słownictwo i komunikatywność przekazu,
- układ i styl wypowiedzi,
- poprawność językową.

Pozostałe 2 pkt mogą być przyznane za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą,
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku.

Kryteria oceny pracy pisemnej przypadku z prawa prywatnego

Ad 1.

Wykonując pierwsze z poleceń, zdający winien wykazać się wiedzą, co do:

- pojęcia zachowku, jako ustawowego zabezpieczenia interesów osób najbliższych spadkodawcy, który to spadkodawca, w ramach swobody testowania, może rozrzucić całym swoim majątkiem na rzecz innych osób, jednak jego najbliższym ustawą daje roszczenie pieniężne skierowane przede wszystkim przeciwko powołanym spadkobiercom (art. 991 § 2 k.c.),
- kręgu osób uprawnionych do zachowku, który przysługuje jedynie zstępny, małżonkowi oraz rodzicom spadkodawcy, przy czym uprawnienie to jest uzależnione od tego, czy osoby te

byłyby powołane do spadku z mocy ustawy (art. 991 § 1 k.c.), a roszczenie pieniężne o zachówek służy im jeżeli nie otrzymały zachowku w postaci darowizny uczynionej przez spadkodawcę, powołania do spadku lub zapisu (art. 991 § 2 k.c.),

- kręgu osób ponoszących odpowiedzialność z tytułu zachowku – z art. 991 § 2 k.c. wynika wprawdzie, że zobowiązany z tytułu zachowku jest wyłącznie spadkobierca (spadkobiercy), jednak inne przepisy dotyczące zachowku wskazują, że spadkobierca jest zobowiązany w pierwszej kolejności, a poza nim odpowiedzialność z tytułu zachowku ponoszą także: osoby, na rzecz których spadkodawca uczynił zapis windykacyjny doliczony do spadku (art. 999¹ k.c.), a w jeszcze dalszej kolejności osoby, które otrzymały od spadkodawcy darowiznę doliczoną do spadku (art. 1000 k.c. i art. 1001 k.c.),

- wysokości zachowku, która co do zasady odpowiada połowie wartości udziału spadkowego, który przypadłby uprawnionemu przy dziedziczeniu ustawowym, a w przypadku, gdy (w chwili otwarcia spadku) uprawniony jest trwale niezdolny do pracy albo zstępny uprawniony jest małoletni – wynosi dwie trzecie wartości tego udziału (art. 991 § 1 k.c.),

- podstawy prawnej żądania powoda, którą stanowi art. 991 § 2 k.c. w związku z § 1 tego artykułu i w związku z art. 993 k.c.,

- legitymacji procesowej czynnej, przysługującej powodowi jako synowi spadkodawczyni, który, przy dziedziczeniu ustawowym, nabyłby spadek po Mariannie K. w całości na podstawie art. 931 § 1 k.c.,

- legitymacji procesowej biernej, przysługującej pozwany jako spadkobierczyniom testamentowym Marianny K., na podstawie art. 991 § 2 k.c.

(0 – 7 pkt)

Ad 2.

Wykonując drugie z poleceń, zdający winien wskazać, że obrona pozwanych jest niezasadna albowiem:

- okoliczność, że w spadku po Mariannie K. nic nie pozostało nie ma istotnego znaczenia wobec tego, że spadkodawczyni darowała jednej ze spadkobierczyń spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, a stosownie do art. 993 k.c. darowizna ta podlega doliczeniu do spadku,

- do darowizny powyższej nie mają zastosowania wyłączenia przewidziane w art. 994 k.c.,

- z treści powyższych przepisów wynika, że doliczeniu do spadku podlegają także darowizny, których przedmiot nie pozostaje już w majątku obdarowanego, zatem kwestia dalszego

rozporządzenia przez Annę H. spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu nie ma znaczenia dla wyniku procesu,

- okoliczność, że powód nie opiekował się matką w ostatnich latach jej życia nie uzasadnia przyjęcia, że żądanie pozwu jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i stanowi nadużycie prawa (art. 5 k.c.) – nie ma ku temu wystarczających danych, bowiem powód nie opiekował się osobiście matką, gdyż pracował zagranicą, a nie są znane przyczyny takiego stanu rzeczy oraz szczegóły dotyczące relacji powoda z matką; klauzula generalna z art. 5 k.c. powinna być stosowana ostrożnie, szczególnie w odniesieniu do zachowku, który jest regulacją wyjątkową, ograniczającą swobodę spadkodawcy i podlega szczególnej ochronie ustawodawcy; złożony przez powoda do akt prawomocny wyrok oddalający powództwo Anny H. i Ewy G. o uznanie go za niegodnego dziedziczenia wskazuje też, że nie dopuścił się on wobec Marianny K. rażących zachowań, o których mowa w art. 928 § 1 k.c.

(0 – 7 pkt)

Ad 3.

Wykonując trzecie z poleceń zdający winien wskazać, że Sąd powinien uwzględnić powództwo w całości, zasądzając od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 100.000 złotych i koszty procesu, przede wszystkim z uwagi na to, że:

- Jerzy K. jest jedynym synem spadkodawczyni, który przy dziedziczeniu ustawowym, odziedziczyłby całość spadku po Mariannie K., zatem z mocy art. 991 § 1 k.c. jest on uprawniony do zachowku po niej, a zachowku tego nie otrzymał,
- Anna H. i Ewa G. ponoszą w pierwszej kolejności odpowiedzialność z tytułu zachowku po Mariannie K., jako jej spadkobierczynie testamentowe (art. 991 § 2 k.c.),
- wysokość należnego powodowi zachowku wynosi połowę udziału spadkowego, który by mu przypadł przy dziedziczeniu ustawowym (art. 991 § 1 k.c.), czyli połowę wartości spadku,
- przy obliczaniu tego zachowku do spadku należy doliczyć darowiznę dokonaną przez spadkodawczynię w dniu 24 kwietnia 2009 r. (art. 993 k.c.), zatem do wartości zero złotych należy doliczyć niesporną między stronami wartość przedmiotu darowizny, tj. kwotę 200.000 złotych,
- podstawą obliczenia zachowku jest zatem kwota 200.000 złotych, z której powodowi należy się połowa, tj. 100.000 złotych,
- Anna H. i Ewa G. przyjęły spadek wprost, a dział spadku nie nastąpił, wobec czego z tytułu zachowku, który należy do długów spadkowych (art. 922 § 3 k.c.), odpowiadają one

solidarnie (art. 1034 § 1 k.c.), bez ograniczeń (art. 1031 § 1 k.c.) i z całego swego majątku (art. 1030 k.c.).

(0 - 9 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- prawidłowość odpowiedzi,
- poprawność wskazanej podstawy prawnej,
- zasadność i sposób argumentacji,
- słownictwo i komunikatywność przekazu,
- układ i styl wypowiedzi,
- poprawność językową.

Pozostałe 2 pkt mogą być przyznane za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą,
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku.

Kryteria oceny pracy pisemnej przypadku z prawa karnego

Ad 1.

Wykonując pierwsze z poleceń, zdający winien przyjąć, że przedstawiony Janowi C. zarzut, w kontekście pisemnego uzasadnienia postanowienia o przedstawieniu zarzutów, nie jest prawidłowy. Jego wadliwość polega na tym, że jako uzasadnienie działania z zamiarem zabójstwa, odwołano się jedynie do możliwości przewidzenia zaistnienia skutku śmiertelnego. W świetle art. 9 § 1 k.k. przyjęcie umyślności (niezależnie od tego w jakiej postaci), wymaga natomiast ustalenia, że sprawca faktycznie przewidywał co najmniej możliwość popełnienia czynu zabronionego. Ustalenie jedynie możliwości przewidzenia popełnienia czynu zabronionego właściwe jest dla nieumyślności z art. 9 § 2 k.k.

W sytuacji zatem, gdy w zgromadzonym materiale dowodowym brak było jakiegokolwiek dowodu pozwalającego na ustalenie, że Jan C. faktycznie przewidywał co najmniej możliwość popełnienia czynu zabronionego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1

k.k. (brak elementu strony podmiotowej czynu zabronionego), to niedopuszczalne było przedstawienie mu zarzutu popełnienia takiego czynu.

(0-4 pkt)

Ad 2.

Wykonując drugie z poleceń, zdający winien wskazać, że w postępowaniu przygotowawczym zostały popełnione następujące błędy:

- powołanie w charakterze biegłego osoby, która była świadkiem czynu, którego dotyczy postępowanie (art. 196 § 1 i 2 k.p.k.);
- powołanie tylko jednego biegłego lekarza psychiatry w celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego; powołuje się, co najmniej dwóch biegłych lekarzy psychiatrów (art. 202 § 1 k.p.k.);
- brak obrońcy w sytuacji, gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności podejrzanego (art. 79 § 1 pkt 3 k.p.k.);
- opinia biegłych o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego powinna zawierać nie tylko stwierdzenia dotyczące poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, ale także jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, a zwłaszcza wskazanie, czy stan ten pozwala oskarżonemu na udział w postępowaniu i na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny, a także w razie potrzeby stwierdzenia co do okoliczności wymienionych w art. 93b k.k. (art. 202 § 5 k.p.k.).

(0-10 pkt)

Ad 3.

Wykonując trzecie z poleceń, zdający powinien wskazać następujące błędy:

- nieprawidłowa formalna kontrola aktu oskarżenia, gdyż Sąd Okręgowy w K. winien dostrzec brak obrońcy w przypadku obrony obowiązkowej;
- brak obrońcy w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w K., gdyż oskarżonemu zarzucono zbrodnię (art. 80 k.p.k.);
- obraza przepisu art. 391 § 1a k.p.k., przez odczytanie przez Sąd Okręgowy w K. treści zeznań zmarłego świadka Cezarego S.; oskarżyciel publiczny wnioskował o przeprowadzenie tego dowodu i to on powinien na rozprawie odczytać, jedynie w niezbędnym zakresie, treść protokołu zeznań tego świadka;

- obraza art. 199 k.p.k. stanowiącego, że złożone wobec biegłego oświadczenia oskarżonego, dotyczące zarzucanego mu czynu, nie mogą stanowić dowodu.

(0-9 pkt)

Przy ocenie należy uwzględnić następujące kryteria:

- trafność odpowiedzi,
- poprawność wskazanej podstawy prawnej,
- zasadność i sposób argumentacji,
- słownictwo i komunikatywność przekazu,
- układ i styl wypowiedzi,
- poprawność językową.

Pozostałe 2 pkt można przyznać za:

- szczególnie wyróżniającą się argumentację prawniczą,
- wykazanie się ponadstandardową wiedzą związaną z tematyką przypadku.